

فصل دوم

ترازنامه و صورت سود و زیان
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ترازنامه در پایان

(ارقام به

پایان اسفند ۱۳۹۵	پایان اسفند ۱۳۹۶	یادداشت	دارایی‌ها
۵۰۱۳۴	۲۸۳۷۰	۴	موجودی اسکناس، ایران چک و پول‌های فلزی
۱۰۹۶۵۸	۹۶۸۶۳		موجودی طلا
۲۹۲۳۲۲۳	۳۵۸۰۵۷۳		دارایی‌های ارزی
		۵	وام و اعتبار:
۱۰۵۰۶۴	۸۵۹۰۵		دولت، پس از کسر وام‌های مسدودی در پشتوانه
۳۰۲۳۲۹	۲۵۹۰۰۵		مؤسسات و شرکت‌های دولتی
۱۰۰۰۶۵۷	۱۴۹۰۵۹۸		بانک‌ها
۱۴۰۸۰۵۰	۱۸۳۵۵۰۸		
۵۳۰۰۰۰	۵۵۷۰۰۰	۶	پشتوانه اسکناس و ایران چک منتشره
۰	۱۸۷۰۴		اوراق و اسناد بهادار دولتی
۱۱۰۹۷	۱۲۶۱۳	۷	دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود
۱۴۷۶۰	۲۰۵۲۲	۸	سایر دارایی‌ها
۵۰۴۶۹۲۲	۶۱۵۰۱۵۳		جمع دارایی‌ها
۱۰۲۹۳	۲۶۱۴۰	۳۵	تعهد مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌ها
۹۳۳۸	۱۳۵۲۰	۳۶	صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان بانک

اسفند ۱۳۹۶

میلیارد ریال)

پایان اسفند ۱۳۹۵	پایان اسفند ۱۳۹۶	یادداشت	بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه
			بدهی‌ها:
			سپرده‌ها:
		۹	دولت (دیداری)
۱۴۱۹۱۹۷	۱۷۶۱۳۷۰		موسسات و شرکت‌های دولتی (دیداری)
۶۱۵۳۳	۶۹۶۱۱		موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی (دیداری)
۳۴۹۸	۳۵۴۲		بانک‌ها و موسسات اعتباری:
			سپرده قانونی
۱۳۰۰۹۶۹	۱۵۷۵۱۶۹		سپرده دیداری، مدت‌دار، پیش‌پرداخت اعتبارات اسنادی بانک‌ها و سایر
۳۵۱۰۳۴	۵۲۶۱۹۲		
۳۱۴۶۲۳۱	۳۹۳۵۸۸۴		
۲۵۵۰۰۰	۲۶۲۰۰۰	۱۰	اسکناس منتشره
۲۷۵۰۰۰	۲۹۵۰۰۰	۱۱	ایران چک منتشره
۵۱۱۵	۵۸۴۶	۱۲	پول‌های فلزی
.	.	۱۳	مالیات
۲۸۲۷۳۹	۵۷۵۰۳۴	۱۴	سایر حساب‌های پرداختی
۳۹۵۴۰۸۵	۵۰۷۳۷۶۴		
۲۰۷۳	۲۰۸۰	۱۵	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
۳۹۵۶۱۵۸	۵۰۷۵۸۴۴		جمع بدهی‌ها
			حقوق صاحبان سرمایه:
		۱۶	سرمایه
۴۸۴۰۰	۵۲۳۹۵	۱۷	اندوخته قانونی
۳۷۰۶۲	۴۰۳۸۰	۱۸	اندوخته احتیاطی
۳۹۹۶	۳۰۰۱	۱۹	ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی
۴۳۶۰۹۷	۶۱۵۲۹۷	۲۰	مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی
۵۶۵۲۰۹	۳۶۳۲۳۶		مانده سود
.	.		
۱۰۹۰۷۶۴	۱۰۷۴۳۰۹		جمع حقوق صاحبان سرمایه
۵۰۴۶۹۲۲	۶۱۵۰۱۵۳		جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه
۱۰۲۹۳	۲۶۱۴۰	۳۵	اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌ها
۹۳۳۸	۱۳۵۲۰	۳۶	صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان بانک

صورت سود و زیان برای سال مالی منتهی به پایان اسفند ۱۳۹۶
(ارقام به میلیارد ریال)

پایان اسفند ۱۳۹۵	پایان اسفند ۱۳۹۶	یادداشت	
درآمدها:			
۲۲۳۲۱	۲۳۸۶۹	۲۱	درآمد حاصل از سپرده و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور
۲۲۷۶۲	۳۸۲۳۵	۲۲	سود حاصل از تسهیلات اعطایی
۶۳۴۱	۹۵۲۹	۲۳	کارمزد خدمات بانکی دریافتی
۱۸۳۲	۹۵۶۵	۲۴	سایر درآمدها
۵۳۲۵۶	۸۱۱۹۸		جمع درآمدها
کسر می‌شود هزینه‌ها:			
(۱۱۵۲۹)	(۱۴۲۷۸)	۲۵	جایزه سپرده قانونی بانکها
(۴)	(۳)	۲۶	سود پرداختی بابت سپرده ویژه بانکها
(۱۰۷۰۹)	(۱۳۳۷۱)	۲۷	کارمزد خدمات بانکی پرداختی
(۹۰)	(۴۵۲)	۲۸	هزینه دریافت اعتبارات و اضافه‌پرداخت از بانکهای خارج
(۷۸)	(۷۹)	۲۹	سود پرداختی به حساب‌های ارزی
۱۱۶۲۲	(۷۰۵۰)	۳۰	نتیجه معاملات ارزی
(۱۰۷۸۸)	(۳۵۲۳۳)		
(۸۱۱۰)	(۸۸۱۴)	۳۱	هزینه‌های اداری و پرسنلی
(۳۴۶۷)	(۳۰۷۸)	۳۲	هزینه‌های نشر پول و چاپ متفرقه
(۷۴۶)	(۲۳۶)	۳۳	هزینه استهلاک دارایی‌های ثابت
(۱۱۹)	(۶۵۹)	۳۴	سایر
(۱۲۴۴۲)	(۱۲۷۸۷)		
۳۰۰۲۶	۳۳۱۷۸		سود قبل از مالیات
(۷۹۷۵)	(۷۴۶۷)		مالیات
۲۲۰۵۱	۲۵۷۱۱		سود خالص
گردش حساب سود (زیان) انباشته			
۲۲۰۵۱	۲۵۷۱۱		سود خالص
.	.		مانده سود اول دوره
۲۲۰۵۱	۲۵۷۱۱		سود قابل تخصیص
تخصیص سود:			
(۱۵۰۱۳)	(۱۹۲۴۴)		سهام دولت از سود ویژه
(۳۰۰۳)	(۳۳۱۸)	۱۷	اندوخته قانونی
(۳۸۷۶)	(۳۰۰۰)	۱۸	اندوخته احتیاطی
(۱۵۹)	(۱۴۹)		نیم درصد موضوع قانون تهیه مسکن برای افراد کم‌درآمد
.	.		مانده سود پایان دوره

یادداشت‌های همراه صورت‌های مالی برای سال مالی منتهی به پایان اسفند ۱۳۹۶

۱- کلیات، تاریخچه و فعالیت بانک

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب قانون بانکی و پولی مصوب ۱۳۳۹ در تاریخ ۱۸ مرداد ماه ۱۳۳۹ تاسیس گردید. مرکز اصلی بانک در شهر تهران واقع است.
- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مسئول تنظیم و اجرای سیاست پولی و اعتباری براساس سیاست کلی اقتصادی کشور است (بند الف) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور).
- هدف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حفظ ارزش پول و موازنه پرداخت‌ها، تسهیل مبادلات بازرگانی و کمک به رشد اقتصادی کشور است (بند ب) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور).
- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دارای شخصیت حقوقی است و در مواردی که در قانون پولی و بانکی پیش‌بینی نشده است، تابع قوانین و مقررات مربوط به شرکت‌های سهامی خواهد بود (بند ج) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور).
- بانک مرکزی به عنوان تنظیم‌کننده نظام پولی و اعتباری کشور موظف به انجام وظایف زیر است (ماده ۱۱ قانون پولی و بانکی کشور):
- انتشار اسکناس و سکه‌های فلزی رایج کشور
 - نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری
 - تنظیم مقررات مربوط به معاملات ارزی و تعهد یا تضمین پرداخت‌های ارزی با تصویب نهاد سیاست‌گذاری پولی (شورای پول و اعتبار) و همچنین نظارت بر معاملات ارزی
 - نظارت بر معاملات طلا و تنظیم مقررات مربوط به این معاملات با تصویب هیات وزیران
 - نظارت بر صدور و ورود ارز و پول رایج ایران و تنظیم مقررات مربوط به آن با تصویب نهاد سیاست‌گذاری پولی (شورای پول و اعتبار).
 - بانک مرکزی به عنوان بانکدار دولت موظف به انجام وظایفی چون موارد زیر است (ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور):
 - نگهداری حساب‌های وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها و ... و انجام کلیه عملیات بانکی آنها در داخل و خارج از کشور
 - نگهداری کلیه ذخایر ارزی و طلای کشور
 - نگهداری وجوه ریالی صندوق بین‌المللی پول، بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه، شرکت مالی بین‌المللی، موسسه بین‌المللی توسعه و موسسات مشابه یا وابسته به این موسسات
 - انعقاد موافقت‌نامه پرداخت در اجرای قراردادهای پولی، مالی، بازرگانی و ترانزیتی بین دولت و سایر کشورها.
 - بانک مرکزی دارای اختیارات زیر است (ماده ۱۳ قانون پولی و بانکی کشور):
 - دادن وام و اعتبار به وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی با مجوز قانونی
 - تضمین تعهدات دولت، وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی با مجوز قانونی

تعداد کارکنان طی سال مورد گزارش تغییری نداشته و با بهبود نسبی وضعیت تحصیلی آنان همراه بوده است.

۲- مبنای تهیه صورت‌های مالی

به استثنای تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت در سال ۱۳۸۵، به موجب بند (ک) ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، صورت‌های مالی در چارچوب نظام بهای تمام شده تاریخی تهیه و ارائه می‌گردد.

۳- اهم رویه‌های حسابداری

۳-۱- سرمایه‌گذاری‌ها

۳-۱-۱- نحوه ارزیابی

سرمایه‌گذاری‌ها به بهای تمام شده ارزشیابی می‌شوند و در صورت کاهش ارزش ذخیره آن اعمال می‌گردد.

۳-۱-۲- نحوه شناسایی درآمد

درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها در زمان تصویب سود توسط مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت سرمایه‌پذیر (تا تاریخ تصویب صورت‌های مالی) شناسایی می‌شود.

۳-۲- دارایی‌های ثابت مشهود

۳-۲-۱- دارایی‌های ثابت مشهود بر مبنای بهای تمام شده در حساب‌ها ثبت می‌شود. مخارج بهسازی و تعمیرات اساسی که باعث افزایش قابل ملاحظه ظرفیت یا عمر مفید دارایی‌های ثابت یا بهبود اساسی در کیفیت بازدهی آنها می‌گردد، به عنوان مخارج سرمایه‌ای محسوب و طی عمر مفید باقی‌مانده دارایی‌های مربوط مستهلک می‌شود. هزینه‌های تعمیر و نگهداری جزئی که به منظور حفظ و ترمیم منافع اقتصادی مورد انتظار واحد تجاری در حد استانداردهای عملکرد ارزیابی شده اولیه دارایی انجام می‌شود، هنگام وقوع به عنوان هزینه‌های جاری تلقی و به حساب سود و زیان دوره منظور می‌گردد.

- دادن وام و اعتبار و تضمین وام و اعتبارات اعطایی به شرکت‌های دولتی، شهرداری‌ها و موسسات وابسته به دولت و شهرداری‌ها با تامین کافی

- خرید و فروش اوراق مشارکت دولتی و اوراق قرضه صادر شده از طرف دولت‌های خارجی یا موسسات مالی بین‌المللی معتبر

- خرید و فروش طلا و نقره

- افتتاح و نگهداری حساب جاری نزد بانک‌های خارج یا نگهداری حساب بانک‌های داخل و خارج نزد خود و انجام کلیه عملیات مجاز بانکی دیگر و تحصیل اعتبارات در داخل و خارج به حساب خود یا به حساب بانک‌های داخل.

مطابق ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی کشور، بانک مرکزی در حسن اجرای نظام پولی کشور می‌تواند در امور پولی و بانکی نیز (پس از تصویب شورای پول و اعتبار) دخالت و نظارت کند. اهم این موارد عبارتند از: تعیین نرخ رسمی تسهیلات، نسبت دارایی‌های آنی بانک‌ها، نسبت و نرخ بهره سپرده قانونی بانک‌ها، نسبت مجموع سرمایه پرداخت شده و اندوخته بانک‌ها به انواع دارایی‌ها و مقررات افتتاح حساب جاری، پس‌انداز و سایر حساب‌ها.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دارای ارکان زیر است (ماده ۱۶ قانون پولی و بانکی کشور):

۱- مجمع عمومی

۲- شورای پول و اعتبار

۳- هیات عامل

۴- هیات نظارت بر اندوخته اسکناس

۵- هیات نظار.

سرمایه بانک مرکزی بالغ بر ۵۲۳۹۵ میلیارد ریال است که مبلغ ۶۶۰۰ میلیارد ریال آن از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های بانک در سال ۱۳۸۵ تامین شده است.

۳-۲-۲- استهلاك دارایی‌های ثابت براساس بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۵/۷۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۴ وزارت امور اقتصادی و دارایی به شرح زیر محاسبه شده است:

نوع دارایی	نرخ و روش استهلاك
ساختمان	۲۵ ساله مستقیم
تاسیسات	۱۰ ساله مستقیم
ماشین‌آلات	۵، ۸، ۱۰ و ۱۵ ساله مستقیم
وسایل نقلیه	۶ ساله مستقیم
سخت‌افزار سیستم‌های رایانه‌ای	۳ ساله مستقیم
اثاثه، لوازم و ماشین‌های اداری	۵ ساله مستقیم

بعد محاسبه و در حساب‌ها منظور می‌شود. در مواردی که هر یک از دارایی‌های استهلاك‌پذیر پس از آمادگی جهت بهره‌برداری به علت تعطیل کار یا علل دیگر بیش از شش ماه متوالی در یک دوره مالی مورد استفاده قرار نگیرد، میزان استهلاك آن برای مدت یاد شده معادل ۳۰ درصد نرخ استهلاك منعکس در جدول قبل است.

۳-۳- دارایی‌های نامشهود

دارایی‌های نامشهود بر مبنای بهای تمام شده در حساب‌ها ثبت می‌شود. نرم‌افزارهای عملیاتی و اداری نیز طی مدت ۳ سال به روش مستقیم مستهلک می‌گردد.

۳-۲-۳- برای دارایی‌های ثابتی که طی ماه تحصیل می‌شود و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، استهلاك از اول ماه

۳-۴- شناسایی در آمد تسهیلات اعطایی، کارمزد و جرایم

نوع درآمد	نحوه شناسایی
سود تسهیلات اعطایی	براساس زمان و با توجه به مانده اصل تسهیلات و نرخ مقرر به موجب پانصد و نودمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲ شورای پول و اعتبار
وجه التزام تسهیلات اعطایی	براساس زمان و با توجه به مبلغ اقساط معوق و نرخ مقرر به موجب پانصد و نودمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲ شورای پول و اعتبار
وجه التزام اضافه‌برداشت کارمزد دریافتی	براساس مانده بدهکار و نرخ مقرر به موجب پانصد و نودمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲ شورای پول و اعتبار متناسب با حجم خدمات ارائه شده به روش تعهدی

۴-۵- موجودی اسکناس، ایران چک و پول‌های فلزی

موجودی اسکناس، ایران چک و پول‌های فلزی در پایان سال ۱۳۹۶ به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
پایان سال ۱۳۹۶	پایان سال ۱۳۹۵
اسکناس	۲۲۰۰۵/۷
ایران چک	۶۲۶۸/۷
جمع اسکناس و ایران چک	۲۸۲۷۴/۴
پول‌های فلزی	۹۵/۶
جمع	۲۸۳۷۰/۰
	۵۰۱۳۴/۰

۵- وام و اعتبار

کل وام و اعتبار اعطایی به دولت، موسسات و شرکت‌های دولتی و بانک‌ها در پایان سال ۱۳۹۶ پس از کسر

۳-۵- تسعیر ارز

کلیه دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی به نرخ رسمی خرید ارز در پایان سال تسعیر و نتیجه به حساب ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی منظور می‌گردد. چنانچه در پایان سال مالی مانده حساب بدهکار باشد، مانده مذکور (در صورت نبود مانده بستانکار قبلی) به حساب سود و زیان همان سال منتقل می‌شود. مانده‌های بستانکار نیز با همین عنوان در ترازنامه انعکاس می‌یابد.

۳-۶- اوراق قرضه بین‌المللی، اسناد خزانه و موجودی طلا با توجه به اصل حداقل قیمت تمام شده یا قیمت بازار جهانی در پایان سال مالی ارزیابی و هرگونه کاهش به حساب سود و زیان منتقل می‌شود.

مبلغ ۶۴۶۴/۸ میلیارد ریال از وام و اعتبار اعطایی به دولت مسدود شده در پشتوانه و با در نظر گرفتن سایر تعدیلات مندرج در وضع تشریحی بالغ بر ۱۸۳۵۵۰۸/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)

	پایان سال ۱۳۹۶	پایان سال ۱۳۹۵
دولت	۱۳۶۳۲۹/۷	۱۴۶۵۸۰/۶
کسر می‌شود: بدهی‌های مسدود شده در پشتوانه و سایر تعدیلات اسکناس	(۵۰۴۲۴/۸)	(۴۱۵۱۶/۳)
جمع	۸۵۹۰۴/۹	۱۰۵۰۶۴/۳
موسسات و شرکت‌های دولتی	۲۵۹۰۰۵/۵	۳۰۲۳۲۸/۷
بانک‌ها	۱۴۹۰۵۹۷/۶	۱۰۰۰۶۵۷/۰
جمع	۱۸۳۵۵۰۸/۰	۱۴۰۸۰۵۰/۰

۶- پشتوانه اسکناس و ایران چک منتشره

طی سال مورد گزارش، براساس نیازهای پولی کشور و به موجب مقررات پولی و بانکی، مبلغ ۷۰۰۰ میلیارد ریال اسکناس پس از تامین پشتوانه منتشر شد و در نتیجه، جمع اسکناس منتشره تا پایان سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۲۶۲۰۰۰ میلیارد ریال گردید. در ضمن، مبلغ ۲۰۰۰۰ میلیارد ریال ایران چک پس از تامین پشتوانه منتشر شد که جمع ایران چک منتشره پس از تامین پشتوانه تا پایان سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۲۹۵۰۰۰ میلیارد ریال گردید.

۷- دارایی‌های ثابت^(۱) مشهود و نامشهود

وضعیت دارایی‌های ثابت مشهود و نامشهود در پایان سال ۱۳۹۶ به صورت خلاصه به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)

بهای تمام شده	اموال غیر منقول (۱)	اموال منقول	جمع دارایی‌های مشهود	دارایی‌های نامشهود	جمع
مانده در ۱۳۹۶/۱/۱	۱۳۶۲۷/۶	۵۶۱/۵	۱۴۱۸۹/۱	۱۰۲/۸	۱۴۲۹۱/۹
افزایش طی دوره	۱۹۶۴/۰	۱۱۹/۷	۲۰۸۳/۷	۸/۲	۲۰۹۱/۹
کاهش طی دوره	(۳/۰)	(۱/۲)	(۴/۲)	(۰/۰)	(۴/۲)
نقل و انتقال و سایر	(۲۶۹/۹)	(۱۰/۳)	(۲۸۰/۲)	(۰/۰)	(۲۸۰/۲)
جمع در ۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۵۳۱۸/۷	۶۶۹/۷	۱۵۹۸۸/۴	۱۱۱/۰	۱۶۰۹۹/۴
استهلاک انباشته					
مانده در ۱۳۹۶/۱/۱	۲۶۹۱/۶	۴۰۷/۱	۳۰۹۸/۷	۹۶/۰	۳۱۹۴/۷
استهلاک سال ۱۳۹۶ (۲)	۲۱۶/۲	۸۳/۰	۲۹۹/۲	۴/۸	۳۰۴/۰
استهلاک اموال فروخته شده	(۱/۱)	(۱/۲)	(۲/۳)	(۰/۰)	(۲/۳)
نقل و انتقال و سایر	(۱/۹)	(۸/۱)	(۱۰/۰)	(۰/۰)	(۱۰/۰)
جمع در ۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۲۹۰۴/۸	۴۸۰/۸	۳۳۸۵/۶	۱۰۰/۸	۳۴۸۶/۴
خالص ارزش دفتری					
مانده در ۱۳۹۶/۱/۱	۱۰۹۳۶/۰	۱۵۴/۴	۱۱۰۹۰/۴	۶/۸	۱۱۰۹۷/۲
مانده در ۱۳۹۶/۱۲/۲۹	۱۲۴۱۳/۹	۱۸۸/۹	۱۲۶۰۲/۸	۱۰/۲	۱۲۶۱۳/۰

۱- شامل اموال غیر منقول بانک و همچنین اقلام سرمایه‌ای موجود در انبار و پیش‌پرداخت‌های سرمایه‌ای مربوط به پروژه‌های در جریان دفتر مجری طرح می‌باشد.

۲- استهلاک سال ۱۳۹۶ شامل استهلاک واحدهای ستادی بانک، دفتر مجری طرح‌های ساختمانی، سازمان تولید اسکناس و مسکوک و کارخانه تولید کاغذ اسناد بهادار (تکاب) به ترتیب به میزان ۲۳۶/۳، ۰/۶، ۲۶/۹ و ۴۰/۲ میلیارد ریال و در مجموع به میزان ۳۰۴/۰ میلیارد ریال بود.

۱- دارایی‌های ثابت بانک طی سال مورد گزارش از پوشش بیمه‌ای کافی برخوردار بوده است.

۸- سایر دارایی‌ها

مؤسسات اعتباری غیر بانکی و سایر سپرده‌ها در پایان سال ۱۳۹۶ مبلغ ۳۹۳۵۸۸۴/۰ میلیارد ریال بود.

۱۰- اسکناس منتشره

طی سال ۱۳۹۶، مبلغ ۷۰۰۰ میلیارد ریال اسکناس جدید منتشر شد و در نتیجه، جمع اسکناس منتشره در پایان سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۲۶۲۰۰۰ میلیارد ریال گردید.

۱۱- ایران چک منتشره

براساس بند ۳ مصوبه شماره ۲۰۱۷۱۲ت۳۹۳۰۵ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۱ هیات وزیران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام به انتشار ایران چک نمود. گردش ایران چک‌های منتشره طی این سال به شرح زیر بود:

جمع	۱۰۰۰۰۰۰ ریالی		۵۰۰۰۰۰ ریالی		
	میلیارد ریال	میلیون قطعه	میلیارد ریال	میلیون قطعه	
۲۷۵۰۰۰	۳۶۵۰۰	۳۶/۵	۲۳۸۵۰۰	۴۷۷	مانده اول سال
۲۰۰۰۰	۰/۰	۰/۰	۲۰۰۰۰	۴۰	انتشار طی سال
۲۹۵۰۰۰	۳۶۵۰۰	۳۶/۵	۲۵۸۵۰۰	۵۱۷	جمع

۹- سپرده‌ها

کل سپرده‌های دیداری دولت، مؤسسات و شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی، بانک‌ها و

۱۲- پول‌های فلزی

مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در سال ۱۳۹۶ پرداخت گردید.

جمع پول‌های فلزی در جریان در پایان سال مذکور بالغ بر ۵۸۴۶/۰ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل مبلغ ۷۳۱/۰ میلیارد ریال افزایش داشته است.

۱۳- مالیات بر درآمد

مالیات بر درآمد بانک تا پایان سال ۱۳۹۵ عمدتاً تسویه گردید و برای سال ۱۳۹۶، براساس نرخ‌های مندرج در قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، مبلغ ۷۴۶۶/۸ میلیارد ریال منظور شد. در ضمن، مبلغ ۶۲۳۷/۸ میلیارد ریال (در اجرای ماده ۴ قانون الحاق برخی

(میلیارد ریال)

سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۶	
۷۲۷۳/۱	۰/۰	مانده در ابتدای سال
۷۹۷۴/۵	۷۴۶۶/۸	ذخیره مالیات بر عملکرد سال
۱۵۲۴۷/۶	۷۴۶۶/۸	جمع
(۱۹۱۶۱/۵)	(۱۰۲۶۱/۷)	پیش‌پرداخت‌های مالیاتی و تنمه سال‌های قبل
(۳۹۱۳/۹)	(۲۷۹۴/۹)	مانده (اضافه پرداختی) در پایان سال
۳۹۱۳/۹	۲۷۹۴/۹	مازاد دریافتی سازمان امور مالیاتی
۰/۰	۰/۰	جمع

۱۴- سایر حساب‌های پرداختنی

سایر حساب‌های پرداختنی در پایان سال ۱۳۹۶ مبلغ ۵۷۲۳۷۹/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
پایان سال ۱۳۹۶	پایان سال ۱۳۹۵
اسناد پرداختنی	۱۳۸۱۲۶/۳
تخصیص حق برداشت	۱۳۱۵۵۸/۲
مخصوص	۶۲۱۹۶/۲
سپرده‌های دیداری ادارات	۷۷۳۸۰/۸
داخلی	۲۱۲۰۸/۵
بستانکاران موقت به ارز	۳۵۷۰۹/۰
بستانکاران موقت به ریال	۱۲۷۶۷/۱
سهم دولت از سود ویژه	۳۰۳۶۷۷/۶
دریافت‌های بانک مرکزی	۴۱۱۳/۹
بابت بیانیه الجزایر	۰/۰
بدهی‌های طرح‌های در جریان تکمیل	۱۳/۱
پیش‌دریافت درآمد	۱۷۹/۷
جمع	۲۰۲/۸
نیم درصد قانون تهیه مسکن برای افراد کم‌درآمد	۲۳۹/۱
جمع	۵۷۲۳۷۹/۰
	۲۸۲۵۷۹/۵
	۱۵۹/۵
	۱۴۹/۳
	۲۸۲۷۳۹/۰

۱۵- ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان

ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان در پایان سال ۱۳۹۶ مبلغ ۲۰۸۰/۰ میلیارد ریال بود. گردش حساب مذکور طی سال مورد گزارش به شرح ذیل بود:

(میلیارد ریال)	
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۵
مانده ابتدای سال	۱۷۶۸/۱
پرداخت طی سال	۲۰۷۳/۰
ذخیره منظور شده طی سال	(۴۴۶/۰)
مانده پایان سال	۷۴۶/۴
	۴۵۳/۰
	۲۰۷۳/۰
	۲۰۸۰/۰

۱۶- سرمایه

سرمایه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که متعلق به دولت ج.ا.ا. است در پایان سال ۱۳۹۶ مبلغ ۵۲۳۹۵ میلیارد

ریال (سال قبل ۴۸۴۰۰ میلیارد ریال) بود که نسبت به سال قبل ۳۹۹۵ میلیارد ریال افزایش یافته است (از محل اندوخته احتیاطی سال ۱۳۹۵ به موجب پیشنهاد مجمع عمومی مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۳ و تصویب‌نامه شماره ۱۶۹۲۵۹/ت/۵۵۵۱۹۰-هـ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ هیات وزیران، موضوع بند (هـ) ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور). در ضمن، مبلغ ۶۶۰۰ میلیارد ریال آن از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت بانک در سال ۱۳۸۵ تامین شده است.

۱۷- اندوخته قانونی

به استناد مفاد ردیف ۲ از بند (الف) ماده ۲۵ قانون پولی و بانکی کشور، ۱۰ درصد سود ویژه بانک به حساب اندوخته قانونی منظور می‌گردد تا جمع اندوخته قانونی معادل سرمایه شود. مانده اندوخته قانونی در پایان سال ۱۳۹۶ مبلغ ۴۰۳۸۰/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)	
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۵
اندوخته قانونی ابتدای سال	۳۷۰۶۲/۰
اندوخته قانونی طی سال	۳۴۰۵۹/۴
مانده پایان سال	۳۳۱۸/۰
	۳۷۰۶۲/۰
	۴۰۳۸۰/۰

۱۸- اندوخته احتیاطی

به موجب مفاد ردیف ۳ از بند (الف) ماده ۲۵ قانون پولی و بانکی کشور، همه ساله مبلغی به پیشنهاد بانک و تصویب مجمع عمومی به حساب اندوخته احتیاطی منظور می‌گردد. گردش حساب اندوخته احتیاطی به شرح ذیل بود:

(میلیارد ریال)	
سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۵
اندوخته احتیاطی ابتدای سال	۱۱۹/۵
انتقال به افزایش سرمایه	۳۹۹۶/۰
اندوخته سال جاری	(۰/۰)
مانده پایان سال	۳۰۰/۰
	۳۸۷۶/۵
	۳۹۹۶/۰
	۳۰۰/۰

۱۹- ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی

مانده حساب ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک در پایان سال ۱۳۹۶ با نرخ‌های روز ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ پس از کسر مالیات پرداخت شده، مبلغ ۶۱۵۲۹۷/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۵	
مانده ابتدای سال	۴۳۶۰۹۷/۰	۳۷۵۴۹۰/۶	
پرداخت بابت مالیات طی سال	(۴۹۰۱۳/۰)	(۰/۰)	
افزایش طی سال	۲۲۸۲۱۳/۰	۶۰۶۰۶/۴	
مانده پایان سال (۱)	۶۱۵۲۹۷/۰	۴۳۶۰۹۷/۰	

۱- دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی در پایان سال ۱۳۹۶ (به نرخ رسمی پایان سال، ۳۷۳۵۰ ریال به ازای هر دلار) تسعیر گردید. با توجه به تعیین نرخ رسمی برابری در سال ۱۳۹۷ به ازای هر دلار ۴۲۰۰۰ ریال، این نرخ به استناد ردیف (ز) بند ۱۹ استاندارد حسابداری شماره ۵ غیر تعدیلی تلقی شده است.

۲۲- سود حاصل از تسهیلات اعطایی

سود حاصل از تسهیلات اعطایی در سال ۱۳۹۶ مبلغ ۳۸۲۳۵/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۵	
موسسات و شرکت‌های دولتی	۲۵۵/۹	۳۶۶/۵	
بانک‌ها	۳۷۸۲۱/۴	۲۲۲۷۰/۴	
کارکنان	۱۵۷/۷	۱۲۴/۹	
جمع	۳۸۲۳۵/۰	۲۲۷۶۲/۰	

۲۳- کارمزد خدمات بانکی دریافتی

کارمزد خدمات بانکی دریافتی طی سال مورد گزارش مبلغ ۹۵۲۹/۰ میلیارد ریال بود.

۲۴- سایر درآمدها

سایر درآمدهای بانک طی سال ۱۳۹۶ در مجموع بالغ بر ۹۵۶۵/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

پایان سال ۱۳۹۶		پایان سال ۱۳۹۵	
سود سرمایه‌گذاری در سایر موسسات	۶۱۱۵/۸	۵۷۸/۱	
درآمدهای متفرقه سازمان تولید			
اسکناس و مسکوک و کارخانه تکاب	۱۱۳/۳	۱۹۱/۶	
درآمد حاصل از فروش سکه	۳۲۲۲/۰	۴۴۶/۶	
متفرقه	۱۱۳/۹	۶۱۵/۷	
جمع	۹۵۶۵/۰	۱۸۳۲/۰	

۲۵- جایزه سپرده قانونی

به موجب ردیف (ه) مصوبه هفتصد و هشتاد و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار، بابت جایزه سپرده قانونی سال ۱۳۹۶ در مجموع مبلغ ۱۴۲۷۸/۰ میلیارد ریال پرداخت گردید.

۲۶- سود پرداختی به سپرده ویژه بانک‌ها

سود پرداختی به سپرده ویژه بانک‌ها در سال ۱۳۹۶ مبلغ حدود ۳ میلیارد ریال (سال قبل حدود ۴ میلیارد ریال) بود.

۲۰- مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی

مانده حساب مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی‌های خارجی بانک موضوع مصوبه شماره ۳۳۳/۲۶۵۴۲ مورخ ۱۳۹۲/۵/۱ مجلس شورای اسلامی در پایان سال ۱۳۹۶ مبلغ ۳۶۳۲۳۶/۰ میلیارد ریال بود.

۲۱- درآمد حاصل از سپرده و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور

درآمد حاصل از سپرده و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور طی سال ۱۳۹۶ مبلغ ۲۳۸۶۹/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

پایان سال ۱۳۹۶		پایان سال ۱۳۹۵	
سپرده‌های ارزی مدت‌دار	۴۳۶۴۵/۲	۳۴۷۴۲/۴	
سپرده‌های ارزی دیداری و حساب‌های تهارتی و مخصوص	۲۸۵/۴	۱۰۸/۲	
اوراق قرضه بین‌المللی	۵۶۶/۴	۶۲۳/۱	
بیانیه الجزایر	۲۵۷/۰	۱۲۶/۶	
حق برداشت مخصوص	۱۱۳۱/۴	۱۲۳/۱	
سود صندوق توسعه ملی	(۲۱۴۴۸/۸)	(۳۰۲۹/۴)	
سود حساب ذخیره ارزی	(۵۶۷/۶)	(۳۷۲/۷)	
جمع	۲۳۸۶۹/۰	۲۲۳۲۱/۰	

۲۷- کارمزد خدمات بانکی پرداختی

جمع کارمزد پرداختی بابت خدمات بانکی در سال

۱۳۹۶ مبلغ ۱۳۳۷۱ میلیارد ریال بود.

۳۰- نتیجه معاملات ارزی

طی سال مورد گزارش، نتیجه معاملات ارزی به شرح

زیر بود:

(میلیارد ریال)	
پایان سال ۱۳۹۶	پایان سال ۱۳۹۵
تفاوت نرخ خرید و فروش ارز سود حاصل از خرید و فروش اوراق	۱۳۶۳۸/۳
قرضه بین‌المللی	۱۱۷۹۱/۴
جمع	(۱۰/۴)
زبان کاهش ارزش اوراق قرضه بین‌المللی	۱۳۶۲۰/۱
تعدیل حساب‌های ارزی	(۰/۰)
جمع	(۲۰۶۷۰/۱)
	۱۱۶۲۲/۰

۲۸- هزینه دریافت اعتبارات و اضافه برداشت از

بانک‌های خارج

هزینه دریافت اعتبارات و اضافه برداشت از بانک‌های

خارج در سال ۱۳۹۶ مبلغ ۴۵۲/۰ میلیارد ریال (سال قبل ۹۰ میلیارد ریال) بود.

۲۹- سود پرداختی به حساب‌های ارزی

سود پرداختی به سپرده حساب‌های ارزی شامل

سپرده‌های ارزی دیداری بانک‌ها نزد بانک مرکزی مبلغ ۷۹/۰ میلیارد ریال (سال قبل ۷۸/۰ میلیارد ریال) بود.

۳۱- هزینه‌های پرسنلی، اداری و بازنشستگان

خلاصه هزینه‌های پرسنلی، اداری و بازنشستگان در سال

۱۳۹۶ و مقایسه آن با بودجه مصوب سال مذکور به شرح زیر است:

سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۵	
بودجه مصوب	عملکرد	بودجه مصوب	عملکرد
هزینه‌های پرسنلی	۴۷۹۸/۰	۵۴۱۲/۰	۴۵۰۲/۶
هزینه‌های اداری	۲۷۷۰/۰	۲۸۵۲/۹	۲۴۳۳/۶
هزینه‌های بازنشستگان	۱۵۷۲/۰	۱۶۰۰/۰	۱۱۷۳/۸
جمع	۹۱۴۰/۰	۹۸۶۴/۹	۸۱۱۰/۰

۳۲- هزینه‌های نشر پول و چاپ متفرقه

هزینه‌های نشر پول و چاپ متفرقه در سال مورد گزارش

مبلغ ۳۰۷۸/۰ میلیارد ریال بود که عمدتاً مربوط به هزینه‌های چاپ اسکناس و ایران چک و ضرب پول‌های فلزی می‌باشد.

۳۳- هزینه استهلاک

در سال ۱۳۹۶، مبلغ ۲۳۶/۰ میلیارد ریال بابت

هزینه استهلاک اموال منقول و غیر منقول به شرح ذیل منظور گردید:

علاوه بر مبلغ مذکور، مبلغ ۸۱/۴ میلیارد ریال هزینه

استهلاک اموال منقول و غیر منقول و ماشین‌آلات تولیدی شامل

سازمان تولید اسکناس و مسکوک به مبلغ ۲۶/۹ میلیارد ریال و

کارخانه تولید کاغذ اسناد بهادار (تکاب) به مبلغ ۵۴/۵ میلیارد

ریال به حساب هزینه نشر پول (مبلغ ۳۳/۷ میلیارد ریال هزینه‌های جاری و ۲۰/۸ میلیارد ریال نیز مصرف موجودی‌های ابتدای سال) منظور گردید.

۳۴- سایر هزینه‌ها

سایر هزینه‌های بانک طی سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۶۵۹/۰ میلیارد ریال به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)

سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۵
۱۴۴/۰	۰/۰
۳۴۷/۰	۰/۰
۱۶۸/۰	۱۱۹/۰
۶۵۹/۰	۱۱۹/۰

۳۵- تعهد مشتریان بابت اعتبارات اسنادی و ضمانت‌نامه‌ها

حساب‌های انتظامی اعتبارات اسنادی، ضمانت‌نامه‌ها و تعهد مشتریان از این بابت در پایان سال ۱۳۹۶ به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)

پایان سال ۱۳۹۶	پایان سال ۱۳۹۵
۱۲۳۶۹/۶	۲۶۲۹/۰
۷۰۸۲/۹	۲۳۴۸/۰
۱۹۴۵۲/۵	۴۹۷۷/۰
۶۶۸۷/۵	۵۳۱۶/۰
۲۶۱۴۰/۰	۱۰۲۹۳/۰

۳۶- صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان

حساب‌های صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و تعاون کارکنان در پایان سال ۱۳۹۶ به شرح زیر بود:

(میلیارد ریال)

پایان سال ۱۳۹۶	پایان سال ۱۳۹۵
۸۲۶۷/۵	۷۰۰۰/۷
۹۹۹/۵	۸۰۹/۳
۴۲۵۳/۰	۱۵۲۸/۰
۱۳۵۲۰/۰	۹۳۳۸/۰

به موجب مصوبات یک‌هزار و یکصد و سی و هفتمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۹ و یک‌هزار و دویست و شانزدهمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۱ شورای پول و اعتبار، محاسبات اکچوئری صندوق بازنشستگی کارکنان بانک هر سه سال یک‌بار صورت می‌پذیرد.

۳۷- پیشنهاد تقسیم سود

سود ویژه سال ۱۳۹۶ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مبلغ ۳۳۱۷۸۸۳۲۲۲۵ هزار ریال بود که با اضافه کردن مبلغ ۸۱۲ هزار ریال مانده سود سال قبل بالغ بر ۳۳۱۷۸۸۳۳۰۳۷ هزار ریال شد که تقسیم آن به شرح زیر پیشنهاد گردید:

(هزار ریال)

سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۵
۷۴۶۶۷۹۰۶۴۷	۷۹۷۴۵۱۳۱۰۳
۳۳۱۷۸۸۳۲۲۳	۳۰۰۲۵۵۲۰۱۰
۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۸۷۶۲۰۴۰۰۰
۱۹۲۴۴۸۲۳۰۰۰	۱۵۰۱۲۷۶۰۰۰۰
۱۴۹۳۳۵۸۱۳	۱۵۹۴۹۰۲۶۲
۳۵۴	۸۱۲
۳۳۱۷۸۸۳۳۰۳۷	۳۰۰۲۵۵۲۰۱۸۷